

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मागास प्रवर्गाच्या अधिनियमातील सुधारणेत बदल करण्याबाबत

(१) १५६०८ (०९-०४-२०१५). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याच व त्यांच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० मध्ये शासनाने दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१२ रोजी केलेल्या सुधारणेत अधिक बदल करण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना दिनांक १९ डिसेंबर, २०१४ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने सुधारणेत बदल करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१५-०३-२०१९) : (१) असे निवेदन अभिलेखात आढळून आले नाही.

(२) निवेदन आढळून आले नसल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

परंतू, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याच व त्यांच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० अंतर्गत नियम दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१२ मध्ये शासन अधिसूचना दि.२४ नोव्हेंबर, २०१७ अन्वये वडिलांकडील रक्त नाते संबंधात जात वैधता प्रमाणपत्र उपलब्ध असल्यास अर्जदारास यथास्थिती जात प्रमाणपत्र वा जात वैधता प्रमाणपत्र अधिकचे पुरावे न मागता निर्गमित करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. शासन अधिसूचना दि. ३ जुलै, २०१८ अन्वये अधिकच्या पुराव्यांबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात मुलींसाठी वसतीगृहे उभारण्याबाबत

(२) ४२३३४ (२८-०४-२०१६). कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात मुलींसाठी ५० वसतीगृहे उभारून राज्यातील वृद्धाश्रमांना अनुदान सुरु करण्याचे आश्वासन मा.समाजकल्याण राज्यमंत्री यांनी माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्य शासनाच्या विचाराधीन असलेल्या उक्त प्रश्नाबाबत तातडीने निर्णय घेऊन राज्यात मुलींसाठी वसतीगृहे उभारण्याबाबत तसेच वृद्धाश्रमांना अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १२५ व्या जयंती वर्षानिमित्त राज्यात मागासवर्गीय मुलींसाठी नवीन ५० वसतीगृहे सुरु करण्याबाबत विभागाच्या दि.१६ डिसेंबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निर्णय घेण्यात आला आहे.

तसेच, राज्यातील ३१ पैकी सुरु असलेल्या २३ मातोश्री वृद्धाश्रमांना अनुदान सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली जिल्ह्यातील सामाजिक न्याय भवन इमारतीच्या

निकृष्ट दर्जाच्या बांधकामाबाबत

(३) ४५६२५ (२८-०४-२०१६). श्री.तानाजी मुटकुले (हिंगोली) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात नव्यानेच बांधण्यात आलेल्या सामाजिक न्याय भवनाचे इमारतीस तडे गेले असून इमारतीचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बांधकामाची चौकशी करण्याबाबतचे आदेश शासनाकडून दिले गेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर बांधकामाची चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) नाही.

सामाजिक न्याय भवन, हिंगोली या इमारतीचे बांधकाम पूर्ण झाले असून सदरील इमारत दि.१८/३/२०१५ रोजी विभागास हस्तांतरित करण्यात आली आहे. उपरोक्त इमारतीचे उद्घाटन दि.२०/११/२०१५ रोजी झाले असून सदरील इमारतीत कार्यालय कार्यान्वित आहेत. सदरील इमारतीबाबत कसलीही तक्रार नसल्याचे कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, हिंगोली यांनी त्यांचे ३/११/२०१६ च्या पत्रान्वये कळविले आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात शासकीय वसतिगृहे तसेच निवासी शाळा सुरु करण्याबाबत

(४) ४७२०६ (२०-०४-२०१६). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा), श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय मुलींसाठी शासकीय वसतिगृहे कार्यरत आहेत त्याच धर्तीवर राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या प्रवर्गासाठी / शेतकऱ्यांच्या मुलां-मुलींसाठी तालुका, जिल्हा, विभागीय स्तरावर नविन शासकीय वसतिगृहे / निवासी शाळा शासनाकडून सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रस्तावावर शासनाने निर्णय घेतला आहे काय, त्यांचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विभागनिहाय संत रोहिदास भवन उभारण्याबाबत

(५) ४७४३६ (२८-०४-२०१६). श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात विभागनिहाय संत रोहिदास भवन उभारण्यात येणार असल्याचे मा.सामाजिक न्याय मंत्री यांनी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान घोषित केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणता निर्णय घेतला व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकांतील मान्यवर व्यक्तींची स्मारक बांधणे तसेच ऐतिहासिक दृष्ट्या महत्वाच्या स्थळांचा / ठिकाणांचा विकास करण्याकरीता स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान मंजूर करणे या योजनेंतर्गत रोहिदास समाज पंचायत संघ, परळ, मुंबई या संस्थेस परळ, जि.मुंबई येथे संत रोहिदास भवन उभारण्याकरीता रक्कम रु.११,१२,५१,०००/- मंजूर करण्यात आले आहे. अन्य विभागांकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास याबाबत नियमानुसार योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सहकारी संस्था तोट्यात असल्याबाबत

(६) ५९५८४ (०१-०९-२०१६). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सन २०१५-१६ च्या आकडेवारीनुसार एकूण २ लाख २५ हजार ७२१ सहकारी संस्था कार्यरत असून त्यापैकी ५३ हजार २४ सहकारी संस्था तोट्यात चालल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तोट्यात चालणाऱ्या सहकारी संस्थांची रक्कम किती कोटी रुपये व या संस्थांकडून किती रुपये कर्ज येणे बाकी आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासन स्तरावर कर्ज वसूल करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०७-०३-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

दि.३१.०३.२०१६ अखेर राज्यात सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालयाच्या अधिनस्त एकूण १,६६,८७० एवढ्या सहकारी संस्था आहेत. त्यापैकी एकूण २९३७९ संस्था तोट्यात आहेत.

(२) सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालय योजनेअंतर्गत दि.१.४.२०१७ रोजी एकूण ९७९ सहकारी संस्थांकडे शासकीय कर्ज येणे बाकी रु.१२४.२८ कोटी आहे.

(३) सहकारी संस्थांकडील शासकीय कर्ज वसूली करण्यासाठी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५५ अन्वये अधिनस्त कार्यालयांकडून कायदेशिर कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील "अ" श्रेणीतील १२३ अपंग शाळांमध्ये

पदनियुक्तीच्या निकषांबाबत

(७) ६३९९१ (२०-०८-२०१६). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १२३ शासनमान्य खाजगी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या "अ" श्रेणीतील विनाअनुदान तत्वावरील अपंगाच्या विशेष निवासी / अनिवासी शाळांना तसेच कार्यशाळांना अनुदान तत्वावर मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने शासन निर्णय निर्गमित केला आहे काय, त्यांचे स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, प्रत्यक्षात ज्या अपंग शाळा अनुदानास पात्र आहेत अशा शाळांना अनुदान अद्यापपर्यंत न देण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, या शाळांना तातडीने अनुदान देण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

(५) तसेच राज्यातील "अ" श्रेणीतील १२३ अपंग शाळांमध्ये पदनियुक्तीचे निकष काय आहे,

(६) असल्यास, निकषाप्रमाणे या शाळांमध्ये पद नियुक्ती करण्यात आली आहे काय, असल्यास, याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले (१५-०३-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) होय.

शासन निर्णय दिनांक ८.४.२०१५, १८.१.२०१८ व दि.१८.७.२०१८ निर्गमित करण्यात आले आहेत.

(५) दि. ६.११.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये पद मंजूरीचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा पुणे-मार्केटयाई येथील किराणा भुसार आणि भाजीपाला

बाजारात सुरक्षा व्यवस्था पुरविण्याबाबत

(८) ६७३३६ (२७-०१-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिल्हा पुणे-मार्केटयाई येथील किराणा भुसार आणि भाजीपाला बाजारातील सुरक्षा व्यवस्था अपुरी असल्याचे माहे ओक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या ठिकाणी बसविण्यात आलेल्या सी.सी.टी.व्ही. पैकी ३५ कॅमेरे नादुरुस्त झाले आहेत तर काही चोरीला गेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी सुरक्षिततेच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

(३) पुणे बाजार समितीतील गुळ-भुसार व भाजीपाला विभागामध्ये ३५ कॅमेरे नादुरुस्त व बंद आहेत, तर ४ कॅमेरे चोरीला गेले त्यामुळे जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे या कार्यालयामार्फत नादुरुस्त व बंद असलेले कॅमेरे दुरुस्त करण्याची तसेच चोरीला गेलेल्या कॅमेरेच्याबाबतीत व शेतमालाच्या व शेतकऱ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी आवश्यक कार्यवाही करण्याचा सूचना बाजार समितीला देण्यात आली असून त्यानुसार बाजार समितीकडून योग्य त्या उपाययोजना करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे संचालक मंडळ रद्द करण्याच्या निर्णयाबाबत

(९) ७३८९५ (२१-०४-२०१७). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीवर असलेले संचालक, व्यापारी, शेतकरी प्रतिनिधी पद रद्द करून बाजार समितीचा कारभार सनदी अधिकाऱ्यांच्या हातात देण्याबाबतच्या विचाराधीन प्रस्तावावर शासनाने निर्णय घेतला आहे काय,

(२) असल्यास, निर्णयाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, संचालक मंडळाची निवडणूक घेण्याऐवजी संचालक मंडळ बरखास्त करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, सदर निर्णयास संचालक मंडळ व व्यापारी यांचा विरोध आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) ते (४) हे खरे नाही.

मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या संचालक मंडळाची दि.०२.१२.२०१३ रोजी मुदत संपली आहे. त्यानंतर संचालक मंडळास एक वर्षाची मुदतवाढ देण्यात आली होती. या मुदतवाढीच्या कालावधीत निवडणूक न घेतल्यामुळे बाजार समितीवर प्रशासकाची नियुक्ती करण्यात आली आहे. सध्या प्रशासक कार्यरत आहे. मात्र, आता राज्य सहकारी संस्था निवडणूक प्राधिकरण यांच्यामार्फत या बाजार समितीच्या निवडणूकीची कार्यवाही सुरू करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या पदाधिकारी व अधिकाऱ्यानी
केलेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(१०) ७७५३८ (२१-०४-२०१७). श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक कृषी उत्पन्न बाजार समितीने त्र्यंबकेश्वर येथील शेतकरी भाऊ मोरे यांची खरेदी केलेल्या एकूण ५८.५ गुंट्या ऐवजी २५ गुंठे अतिरिक्त जागेत अतिक्रमण केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या अधिकाऱ्यांनी जमीन मालकाच्या वारसांना धमकावले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या व्यवहारात नाशिक कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या पदाधिकार्यांनी गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर बाजार समितीमधील अडत्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत

(११) ७७७०९ (०६-०५-२०१७). श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.उदेसिंग पाडवी (शहादा), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील बाजार समित्यामधील आडत पूर्णपणे बंद करून ती खरेदीदाराकडून घेण्याचे बंधन शासनाने घातले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सोलापूर बाजार समितीमध्ये कांदा व्यापाऱ्यांनी शेतकऱ्यांकडून उचल म्हणून सर्रास २ टक्क्यापर्यंत रक्कम वसूल केल्याची तक्रार शेतकऱ्यांनी कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या प्रशासनाकडे दिनांक १५ जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रशासकाने याबाबत कोणतीही चौकशी केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१), (२) व (३) होय.

दोन अडत्याविरुद्ध तक्रार प्राप्त झाल्या होत्या. या दोन्ही अडत्याचे परवाने सोलापूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या प्रशासनाने त्यांच्या दि.२५.२.२०१७ रोजीच्या आदेशानुसार निलंबित केले आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्ह्यातील यज्ञाव सूत गिरणीच्या जागेची बेकायदेशीर
खरेदी विक्री केल्याच्या चौकशी अहवालाबाबत**

(१२) ७८४७६ (०६-०५-२०१७). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील यज्ञाव सूत गिरणीच्या जागेची बेकायदेशीर खरेदी विक्री केल्याचा चौकशी अहवाल माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान वस्त्रोद्योग संचालनालयाकडे पाठविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या चौकशी अहवालात काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, तदनुसार संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (१२-०३-२०१९) : (१) होय.

(२), (३) व (४) आयडीबीआय, आयएफसीआय, आयसीआयसीआय, आयआयबीआय या वित्तीय संस्थांनी अर्थसहाय्य वसुलीसाठी मा.डी.आर.टी. पुणे यांचेकडे दावा क्र.१९४/०२ दाखल केला. वित्तीय संस्थेने दाखल दावा क्र. आर.पी. नं.१५६/०३ व आर.पी. नं. १६९/०३ मध्ये सूतगिरणीने दाखल केलेल्या अर्जानुसार मा.डी.आर.टी., पुणे यांनी जप्त केलेली जमीन प्रत्यक्ष डिक्री (हुकूम) रक्कमेपेक्षा जास्त असल्याने जप्त जमीनीपैकी ३७ हे. ३६ आर जमीन मुक्त करून त्याची विक्री करून रक्कम संबंधित डिक्री होल्डर (हुकूमधारक) यांना अदा करण्याबाबत मान्यता दिली आहे. सदर व्यवहारास संचालक, वस्त्रोद्योग, नागपूर यांची मान्यता घेतलेली नाही. सूतगिरणीकडे ६.३७ हे.आर. इतकी जमिन शिल्लक आहे .

सन १.४.२०१२ ते ३१.३.२०१३ या कालावधीतील विशेष अहवालावरून संस्थेच्या व्यवस्थापक समिती सदस्यांनी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम व त्याअंतर्गत महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम, १९६१ आणि गिरणीचे उपविधी यातील तरतूदीनुसार जबाबदारी पार पाडण्यास कर्तव्यकसूर केल्याने गिरणीचे आर्थिक नुकसान झाले आहे. सदर नुकसान व गैरव्यवहार किती आहे याची चौकशी करण्याकरिता महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ८३ अन्वये प्रादेशिक उप संचालक, वस्त्रोद्योग, सोलापूर यांची चौकशी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती. तथापि दि.१४.१०.२०१६ चा चौकशी अहवाल व दि.४.९.२०१७ चा चौकशी अहवाल विसंगत असल्याने सदर चौकशी अहवालाबाबत संचालक, वस्त्रोद्योग, नागपूर यांचेमार्फत सखोल चौकशी करण्याबाबत दि.१२.२.२०१९ रोजी कळविण्यात आले आहे.

**बुलढाणा जिल्ह्यातील बाजार समित्यांमध्ये ९० टक्के व्यवहार
धनादेशाद्वारे करण्यात येत असल्याबाबत**

(१३) ८०९२१ (२१-०४-२०१७). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) :

सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्ह्यात बाजार समित्यांमध्ये गेल्या तीन महिन्यांपासून ९० टक्के व्यवहार धनादेशाद्वारे करण्यात येत असल्याने शेतकऱ्यांचा शेतमाल विकूणही पैशाअभावी अनेक कामे खोळंबली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतकऱ्यांच्या आर्थिक समस्या सोडविण्याकरिता शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) व (२) नाही.

जिल्ह्यातील सर्व बाजार समितींना शेतकऱ्यांचे विक्री केलेल्या शेतमालाचे पैसे तात्काळ अदा करण्याबाबत पणन संचालक, पुणे यांनी बाजार समित्यांना सुचना दिलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भिवंडी (जि.ठाणे) येथील बाजार समितीमध्ये गैरकारभार
केलेल्या दोषी संचालकावर कारवाई करणेबाबत**

(१४) ८१५७२ (०६-०५-२०१७). श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी (जि.ठाणे) येथील धान्य किराणा मर्चंट असोसिएशन तसेच बटाटा मर्चंट असोसिएशन यांनी कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या बाजार फीला विरोध करून बाजार समितीच्या एकूण गैरकारभाराबाबत दिनांक १३ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास तक्रार केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, परवाना धारक व्यापाऱ्यांची नावे मतदार यादीतून कमी करून त्यांच्या घटनादत्त अधिकारावर गदा आणली जात असल्याची तक्रार व्यापाऱ्यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भ्रष्ट व दोषी असलेल्या संचालकावर कारवाई करण्याची मागणी तक्रारीत केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री.सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) :** (१) दि.२८.२.२०१६ रोजी अशा प्रकारची तक्रार केली आहे.
(२) हे खरे नाही. प्राप्त झालेल्या तक्रारीनुसार संबंधितांची सुनावणी घेऊन, परवानाधारक व्यापारी सभासद असल्याचे सिद्ध झालेल्या व्यापारी यांचे मतदार यादीत नांव कायम ठेवण्यात आले आहे.
(३) व (४) अशी तक्रार प्राप्त झालेली नाही. त्यामुळे चौकशी करून कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती-जमाती प्रवर्गातील
शालेय विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन भत्ता मिळण्याबाबत**

- (१५) ८१६६३ (२१-०४-२०१७).** श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) अनुसूचित जाती-जमातीच्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन भत्ता शासनाच्या नियमाप्रमाणे मिळत असतो परंतु वाशिम जिल्ह्यातील शैक्षणिक सत्र-२०११-१२ पासून एकाही विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये देय असलेली प्रोत्साहन भत्त्याची रक्कम जमा झालेली नाही, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, शासनाकडे प्रलंबित असलेला प्रोत्साहन भत्ता देण्याबाबत उदासिनता दिसून आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?
श्री.राजकुमार बडोले (१३-०३-२०१९) : (१) हे खरे नाही, सामाजिक न्याय विभागामार्फत अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन भत्ता देण्यात येत नसून शिष्यवृत्ती देण्यात येते. त्यामध्ये निर्वाह भत्ता देण्यात येतो.
(२) प्रश्न उद्भवत नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जात पडताळणी प्रकरणे निकाली काढण्याबाबत

- (१६) ८२६४१ (२१-०४-२०१७).** श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) मुंबईसह दहा शहरातील महापालिका व २५ जिल्हा परिषदेच्या निवडणुकीतील उमेदवारांच्या जात प्रमाणपत्र पडताळणीची प्रलंबित प्रकरणे तत्परतेने निकाली काढण्यासाठी राज्यातील ३३ पोलीस उपअधीक्षकांवर समाजकल्याण विभागाच्या अखत्यारितील जात पडताळणीच्या दक्षता पथकाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आला असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, समाजकल्याण विभागात जात पडताळणी विभागाकडे असलेल्या अपुऱ्या पदामुळे समितीकडील अनेक प्रकरणे प्रलंबित असल्याने शासनाने मागीलवर्षी असलेली १५ उपअधीक्षकांची पदे पुन्हा पुनरुज्जीत करणे व आणखी २१ पदे नव्याने निर्माण करण्याचा निर्णय घेतला असतानाही अद्याप त्याठिकाणी पूर्णवेळ अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यभरात सुमारे १ लक्ष ३० हजार जात पडताळणीचे अर्ज प्रलंबित आहेत व नुकत्याच झालेल्या नगरपालिका निवडणूकीत निवडून आलेल्या सदस्यांची जात पडताळणी अद्यापही झाली नसल्याने त्यांना न्यायालयाकडून अपात्र ठरवले जाण्याची भीती आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करून प्रलंबित जात पडताळणी प्रकरणे तत्परतेने निकाली काढण्यासाठी शासनाने सदर ठिकाणी पूर्णवेळ उपअधीक्षकांची पदे तातडीने नियुक्त करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या ३६ जिल्हानिहाय समित्यांकरिता दि. ११.११.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये पोलीस उपअधीक्षकांची पदे निर्माण करण्यात आली होती. त्यामुळे सुरवातीस पूर्णवेळ अधिकारी उपलब्ध न झाल्याने समकक्ष अधिकाऱ्यांकडे अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आला होता. सद्यस्थितीत ३६ पोलीस उपअधीक्षकांच्या पदापैकी २० पदांवर नियमित अधिकारी कार्यरत असून रिक्त पदांचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आला आहे. पोलीस उपअधीक्षकांची रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही गृह विभागामार्फत करण्यात येत आहे

(३) नाही.

राज्यातील जिल्हानिहाय समित्यांकडे माहे मे, २०१७ अखेर एकूण ८५६३० प्रकरणे प्रलंबित होती. त्यापैकी ४२५०८ त्रुटीची होती.

सद्यस्थितीत राज्यातील ३६ समित्यांकडे मिळून जानेवारी-२०१९ अखेर ६९०४९ इतकी प्रकरणे प्रलंबित आहेत.

(४) पोलीस उपअधीक्षक पदांच्या रिक्त पदावर अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्याची कार्यवाही गृह विभागामार्फत करण्यात येते.

सद्यस्थितीत राज्यातील ३६ जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांवरील -पोलीस उपअधीक्षकांची २० पदे भरलेली असून १६ पदे रिक्त आहेत.

तसेच रिक्त असलेल्या पदांचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आला असून समित्यांचे कामकाज सुरळीत सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिम जिल्ह्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये
शेतकऱ्यांना मुलभूत सोयी सुविधा मिळण्याबाबत

(१७) ८२६९१ (०६-०५-२०१७). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे मुख्य काम हे उपबाजार समित्या व शेतकऱ्यांना मुलभूत सोयी-सुविधा पुरविणे हे आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वाशिम जिल्ह्यातील बाजार समितीमधील ओटे कमी असून त्यावर व्यापाऱ्यांचा माल पडून राहत असल्याने शेतकऱ्यांचा माल ओट्याच्या खाली ठेवावा लागतो. तसेच पावसाची परिस्थिती उद्भवल्यास शेतकऱ्यांच्या मालाचे नुकसान होण्याची शक्यता असते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, बाजार समितीकडे असलेले गोदाम सद्या व्यापाऱ्यांना भाड्याने दिल्यामुळे शेतकऱ्यांना आपला माल ठेवण्यास पर्याय राहिलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, कृषी उत्पन्न बाजार समिती व उपबाजार समित्यांमध्ये शेतकऱ्यांना स्वच्छ पिण्याचे पाणी उपलब्ध नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) होय.

काढणी हंगामामध्ये शेतकऱ्यांकडून एकाच वेळी शेतमाल विक्रीस येत असल्याने शेतकऱ्यांचा शेतमाल ठेवण्यास जागा / ओटे कमी पडतात परिणामी, शेतकऱ्यांना त्यांचा शेतमाल ओट्याच्या खाली ठेवावा लागतो. पाऊस परिस्थिती असल्यास बाजार समित्यांकडून वेळोवेळी उपाययोजना केल्या जातात. व्यापाऱ्यांनी ओट्यावरील शेतीमाल २४ तासात उचलणे बंधनकारक आहे. मात्र, काही वेळा अपरिहार्य कारणामुळे व्यापाऱ्यांना शेतमाल उचलण्यास विलंब लागल्याने पावसाळ्यात शेतमालाचे नुकसान होते. काही बाजार समितीची गोदामे भाडेतत्वावर व्यापाऱ्यांना देण्यात आल्याने, जिल्हा उपनिबंधक, वाशिम यांनी वाशिम जिल्ह्यातील सर्व बाजार समित्यांना आवश्यक ते निर्देश दिले आहेत.

(४) हे खरे नाही.

वाशिम जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समिती व उपबाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांसाठी पिण्याचे पाण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या वतीने
घोषित केलेल्या फुल बाजाराच्या प्रस्तावाबाबत**

(१८) ८३८४६ (२१-०४-२०१७). डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या वतीने घोषित केलेला फुल बाजाराचा प्रस्ताव गेल्या सात वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचा प्रस्ताव प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) नाही.

- (२) व (३) कोल्हापूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीने श्री.शाहू मार्केट यार्ड या मुख्य बाजार आवारामध्ये दि.१८.९.२०१७ पासून फुलांचा बाजार चालू केला होता. तथापि, या ठिकाणी आठ दिवस फुलांची विक्री झाली. त्यानंतर फुले खरेदी करणारे व्यापारी मार्केट यार्ड येथे येणे बंद झाले. बाजार समितीने फुलांचा बाजार चालू करणेबाबत शेतकरी व व्यापारी यांना वारंवार विनंती केली. मात्र, दोन्ही घटकांकडून प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे श्री.शाहू मार्केट यार्डमधील फुलांचा बाजार नंतर बंद झालेला आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कर्णबधीर मुलांच्या विशेष शाळांमधील शिक्षकांकडून शुल्क आकारल्याबाबत

(१९) ८५१७० (१८-०८-२०१७). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील कर्णबधीर मुलांच्या विशेष शाळांमधील गुणवत्ता उंचावण्याकरीता शिक्षकांना दिल्या जाणाऱ्या सातत्यपूर्ण पुनर्वसन शिक्षण कार्य शाळेकरीता शिक्षकांकडून २ ते ४ हजार रुपये पर्यंत शुल्क आकारण्याचा निर्णय समाज कल्याण विभागाने माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेऊन परिपत्रक काढले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शालेय शिक्षण विभागातील कोणत्याही सेवा अंतर्गत प्रशिक्षणासाठी शुल्क आकारले जात नसताना व यासाठी होणारा सर्व खर्च शिक्षण विभाग देत असताना समाज कल्याण विभागाकडून कर्णबधीर शाळांतील विशेष शिक्षकांसाठी आयोजिलेल्या सातत्यपूर्ण पुनर्वसन शिक्षण (सीआयई) कार्य शाळेसाठी उपस्थित रहाणाऱ्या शिक्षकांकडून शुल्क आकारले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, समाज कल्याण विभागाच्या या निर्णयास कास्ट्राईब शिक्षक संघटनेने विरोध दर्शवून सदर परिपत्रक मागे घेण्याची मागणी समाज कल्याण विभागाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (०१-०३-२०१९) : (१) नाही.

(२) अशंत: खरे आहे. अपंगाच्या स्वयंसेवी संस्थांना भारतीय पुनर्वास परिषद, नवी दिल्ली यांनी विशेष शिक्षकांसाठी व इतरासाठी निरंतर प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन केले आहे. सदर प्रशिक्षणांच्या कार्यक्रमाकरीता परीषदेने विशेष शिक्षकांना ५ दिवसासाठी रुपये १२०० इतके नोंदणी शुल्क आकारले आहे.

(३) नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विक्रमगड (जि.ठाणे) येथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर भवन उभारण्याबाबत

(२०) ८५४९९ (१८-०८-२०१७). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विक्रमगड (जि.ठाणे) येथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर भवन उभारण्याचा निर्णय शासनाने माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार शासनाने आत्तापर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) नाही.

(२) प्रत्येक जिल्ह्यात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन उभारण्याबाबतचा निर्णय दि.१ जून, २००६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे. दि.१ ऑगस्ट, २०१४ रोजी ठाणे जिल्ह्याचे विभाजनानंतर पालघर जिल्ह्याची निर्मिती झाली असून या जिल्ह्यात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन बांधण्याचा निर्णय अद्याप घेण्यात आलेला नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर शहरातील लक्ष्मीपूरी धान्य बाजाराचे स्थलांतर विक्रमनगर येथे करण्याबाबत

(२१) ८६३७१ (१८-०८-२०१७). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर शहरातील लक्ष्मीपूरीतील धान्य बाजाराचे स्थलांतर विक्रमनगर येथे करण्याकरिता ५ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, लक्ष्मीपूरीतील धान्य बाजाराचे स्थलांतर झाले नसून विक्रमनगर येथे उभारण्यात आलेल्या इमारतीचे लोखंडी दरवाजे, खिडक्या चोरीला गेले असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) होय.

कोल्हापूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीने विक्रमनगर येथील बाजार आवारासाठी बांधकाम व इतर सुविधा यासाठी रु.४.४७ कोटी इतका खर्च केला आहे. परंतु सदर ठिकाणी शेतीमाल खरेदी-विक्रीचे व्यवहार होत नसल्याने व सदरच्या बाजार आवारात प्लॉट धारकांची उपस्थिती नसल्यामुळे इमारतीचे दरवाजे व खिडक्या चोरीस गेल्या आहेत. परंतु, प्लॉट धारकांच्या मागणीमुळे बाजार समितीमार्फत बंदुकधारी सुरक्षा रक्षकांची कायमपणे नेमणूक केलेली आहे. तसेच या ठिकाणी बाजार समितीने पोलीस चौकी उभारली असून तेथे कायम पोलीस कर्मचारी कार्यरत आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शेतकऱ्यांकडून हमी भावापेक्षा कमी दराने शेतमाल खरेदी करणे हा गुन्हा ठरविण्याचा निर्णय घेतल्याबाबत

(२२) ८७२१२ (१८-०८-२०१७). डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.नारायण पाटील (करमाळा), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांच्या समस्यांची तीव्रता लक्षात घेऊन शेतकऱ्यांकडून हमी भावापेक्षा कमी दराने शेतमाल खरेदी करणे हा गुन्हा ठरविण्याचा निर्णय राज्य शासनाने दिनांक ०३ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हमी भावापेक्षा कमी दराने शेतमाल खरेदी करणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करून कोणत्या स्वरूपाची कारवाई करण्यात येणार आहे व या निर्णयाचे एकूण स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, उक्त निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) व (२) नाही.

महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९६३ मधील कलम ३२ (ड) नुसार "शासनाकडून निश्चित करण्यात आलेल्या आधारभूत किंमतीपेक्षा कमी किंमतीला बाजार क्षेत्रामध्ये कृषी उत्पादन खरेदी करण्यास प्रतिबंध करण्याची व्यवस्था करणे आणि विहित करण्यात येईल अशी उपाययोजना करणे हे बाजार समितीचे कर्तव्य असेल" अशी तरतूद आहे.

याप्रकरणी महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन), १९६७ मधील नियम ९४ (ड) नुसार बाजार समितीस कारवाई करण्याचा अधिकार आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगाव जिल्ह्यातील जातवैधता पडताळणी कार्यालयामधील
गैरहजर असलेल्या कर्मचाऱ्यांबाबत**

(२३) ११९९२ (१८-०८-२०१७). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा), श्री.हरीभाऊ जावळे (रावेर) :
सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहावी - बारावी परिक्षेचा निकाल माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान लागला असून विद्यार्थ्यांना आवश्यक असणारे जात वैधता प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता जळगांव येथील कार्यालयात दररोज ये-जा करावी लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जि.जळगाव येथील जातवैधता पडताळणी कार्यालयातील कर्मचारी सतत गैरहजर असल्याचे माहे जून, २०१७ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या विभागातील कर्मचारी सतत गैरहजर राहत असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

जिल्हा जात पडताळणी समिती, जळगांव हे कार्यालय दि. २१.११.२०१६ रोजी नव्याने सुरु झाले असून, सदर कार्यालयात ३ नियमित व बाह्यस्त्रोताद्वारे ९ असे एकूण १२ कर्मचारी कार्यरत असून, समितीचे कामकाज सुरळीत सुरु आहे.

सदर कार्यालयात मे-२०१७ अखेर ६३६२ प्रकरणे प्रलंबित होती तर माहे जानेवारी, २०१९ अखेर ८९८ प्रकरणे प्रलंबित असून, सदर सर्व प्रकरणे ३ महिन्यांच्या आतील आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना पिक कर्ज व इतर योजनांचा
लाभ मिळण्यास येणाऱ्या अडचणी दूर करण्याबाबत

(२४) १२१६४ (१८-०८-२०१७). श्री.शिवाजीराव नाईक (शिराळा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य शासनाच्या पिक कर्ज, मुद्रा योजना व अन्य योजनांतर्गत शेतकऱ्यांना राष्ट्रीयकृत बँकांकडून करण्यात येणाऱ्या कर्ज पुरवठ्यात स्थानिक बँकांकडून योग्य सहकार्य मिळत नसल्याची बाब सांगली जिल्ह्यातील ग्रामस्थांच्या निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सांगली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना कर्ज पुरवठा करण्याबाबतच्या राष्ट्रीयकृत बँकाच्या जाचक अटींमुळे नाहक त्रास होत असल्याची बाब स्थानिक लोकप्रतिनिधी व कृषी राज्यमंत्री यांनी घेतलेल्या आढावा बैठकीत ग्रामस्थांनी निदर्शनास आणून दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, राज्यातील शेतकऱ्यांना कर्जपुरवठा करण्याबाबत शासनाच्या योजना अधिक प्रबल करण्याच्या दृष्टीने शासनाचे कोणते धोरण आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०५-०३-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

आटपाडी, झरे, खरसुंडी भागातून काही तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत. तथापी, प्राप्त तक्रारीचे योग्य ते निरसन करण्यात आले असल्याचे बँक ऑफ इंडिया अग्रणी बँक जिल्हा प्रबंधक यांनी कळविले आहे.

(२) होय,

दिनांक १२.०६.२०१६ रोजी मा.कृषी राज्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरावर झालेल्या विशेष आढावा बैठकीत ही बाब निदर्शनास आली.

(३) व (४) सांगली जिल्ह्यामध्ये जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक शाखा २१७, ग्रामिण बँक शाखा ४ तसेच राष्ट्रीयकृत व इतर शेड्युल्ड / व्यापारी बँका यांच्या २५६ बँक शाखा कार्यरत आहेत. या शाखांद्वारे शेतकऱ्यांना शेती व शेतीपूरक तसेच औद्योगिक विकासासाठी विविध योजनांतर्गत कर्जपुरवठा केला जातो. जिल्ह्याच्या वार्षिक ऋण आराखड्या अंतर्गत शेतीसाठी रु.३७४.०७ कोटी व प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रासाठी एकूण रु.६९५.८१ कोटी कर्जपुरवठा दि.३०.०६.२०१७ अखेर केलेला आहे. पीक कर्जापोटी १७३.६० कोटी कर्ज पुरवठा केलेला आहे. शेतकऱ्यांना त्यांच्या मागणीनुसार पीक कर्ज तसेच शेतीपूरक सर्व प्रकारचा कर्ज पुरवठा सुरळीतपणे सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील मानखुर्द व मुलुंड येथील बालसुधारगृहातील मुलांचा झालेला मृत्यु

(२५) १७२७० (१९-०१-२०१८). डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर), श्री.राज पुरोहित (कुलाबा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.उदेसिंग पाडवी (शहादा), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मानखुर्द (मुंबई) येथील मंदबुध्दी बालगृहातील दोन जणांचा दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मृत्यु झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच माटुंग्यांच्या चिल्ड्रेन्स अँड सोसायटी अंतर्गत असलेल्या डेव्हिड ससून औद्योगिक शाळा या विशेष बालगृहातून दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास पळून गेल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाकडून मुलांच्या देखभाल आणि औषधोपचारासाठी संस्थेला केवळ ९५० रुपये मिळत असून इतक्या तुटपुंज्या निधीमध्ये मुलांचे पालन पोषण करणे अवघड होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषीविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) तसेच संस्थेला मिळणारा निधी वाढवून देण्याच्या दृष्टीने व बालगृहांच्या सुरक्षेकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१५-०३-२०१९) : (१) होय.

(२) होय.

(३) महिला व बाल विकास विभागाकडून संस्थेतील प्रती प्रवेशितांसाठी रु.१५०० प्रति माह परिपोषण अनुदान, वेतनाच्या ३ टक्के प्रशासकीय खर्च व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी १०० टक्के अनुदान देण्यात येते. तसेच सामाजिक न्याय विभागाकडून मानखुर्द मुंबई येथील मतिमंद बालगृह या संस्थेतील प्रति प्रवेशितांसाठी रु.२००० वेतनाच्या ८ टक्के प्रशासकीय खर्च व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी १०० टक्के अनुदान देण्यात येते. तसेच यांच्या पालनपोषणाकरीता संस्थेचे हितचिंतक, देणगीदार यांच्या मदतीने मुलांच्या सोईसुविधा पूर्ण करण्यात येतात.

(४) होय. डेव्हिड ससून औद्योगिक शाळा, या विशेष बालगृहातून दि.१६.९.२०१६ रोजी सात मुलांनी पलायन केल्याच्या प्रकरणी चौकशी करण्यात आली असून निष्कर्षानुसार २ दोषी कर्मचाऱ्यांची १ वार्षिक वेतन वाढ कायम स्वरुपी रोखण्यात आलेली आहे.

(५) एप्रिल २०१७ पासून दरमहा परिपोषणाकरीता प्रती प्रवेशित रुपये ९५० ऐवजी रुपये २००० देण्यात येत आहे. तसेच मुलांच्या संरक्षणाकरीता मानखुर्द येथील बालगृहामध्ये पोलीस संरक्षण देण्यात आलेले असून राखणदार / पहारेकरी, काळजीवाहक हे देखील कार्यरत आहेत. तसेच संरक्षक भिंतीची उंची ८ फुटांने वाढवून ५ फुट उंच तारेचे कुंपन बसवून देण्याबाबतचा प्रस्ताव सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे पाठविण्यात आला आहे.

(६) प्रश्नच उद्भवत नाही.

**जळगांव जिल्ह्यात कर्णबधीर मुलांसाठी असलेल्या अनुदानित शाळेतील
मुले अनुदानाअभावी शिक्षणापासून वंचित असल्याबाबत**

(२६) १०२२४१ (१३-०७-२०१८). श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगांव जिल्ह्यात कर्णबधीर मुलांसाठी ७ अनुदानित व २ विना अनुदानित शाळा आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त अनुदानित शाळेतील कर्णबधीर मुले अनुदानाअभावी शिक्षणापासून वंचित असल्याचे दिनांक २८ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर शाळांना अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (०५-०३-२०१९) : (१) नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
विभागातील जात पडताळणी प्रस्तावांबाबत**

(२७) १०२८३७ (१३-०७-२०१८). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी दुर्लक्ष केल्याने जात पडताळणीचे प्रस्ताव मजूर होण्यास विलंब होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शालेय विद्यार्थ्यांचे पालक व शासकीय कर्मचाऱ्यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कामात दिरंगाई करणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२६-०२-२०१९) : (१) नाही.

(२) नाही.

(३) तत्कालीन परिस्थिती मध्ये समितीचे अध्यक्ष, सदस्य व सदस्य सचिव यांचेकडे सदर समितीचा अतिरिक्त कार्यभार होता. समितीकडे अत्यल्प मनुष्यबळ व नियमित कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त असल्याने प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्यास थोडा विलंब झाला. परंतु अधिकारी व

कर्मचारी यांनी कामात दिरंगाई केलेली नाही. सदर समितीस नव्याने नियमित अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध झाल्याने विद्यार्थी संवर्गाचे प्रस्ताव पूर्णतः निकाली काढण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शारिरीक शिक्षकांच्या सुधारीत वेतनश्रेणीबाबत

(२८) १०३८८३ (१३-०७-२०१८). श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शारिरीक शिक्षकांच्या सुधारीत वेतनश्रेणीचा प्रस्ताव सामाजिक न्याय विभागाकडे तीन महिन्यांपासून प्रलंबित असल्याबाबतचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मंत्री महोदयांना माहे ऑक्टोबर २०१७ मध्ये वा दरम्यान दिले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय ?

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१५-०३-२०१९) : (१) होय.

(२) शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अपंगांच्या विविध विषयांबाबत आयुक्त अपंग कल्याण, पुणे यांनी
अंमलबजावणी केली नसल्याबाबत**

(२९) १०३८९४ (१३-०७-२०१८). श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अपंगांच्या विविध विषयांबाबत मा.मंत्री सामाजिक न्याय विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ५ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास आढावा बैठक आयोजित करण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या बैठकीत अपंगांच्या प्रलंबित विषयांबाबत चर्चा होऊन निर्णयाच्या अनुषंगाने मा.मंत्री यांनी आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांना कार्यवाही करण्याचे निर्देश देऊन सदर बैठकीचे इतिवृत्त दिनांक २ जून, २०१७ रोजी पुनःश्च आयुक्त अपंग कल्याण यांना पाठवून कार्यवाही करण्याचे निर्देशित केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी श्री.नितीन पाटील, आयुक्त अपंग कल्याण पुणे यांनी आजपावेतो अंमलबजावणी केलेली नाही तसेच मा.मंत्री महोदयांच्या आदेशाची अवमानना केली, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी नागपूर विभागाच्या स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ७ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास शासनास पत्रव्यवहार करून आयुक्त अपंग कल्याण यांचेविरुद्ध कारवाई करण्याची मागणी केली हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१५-०३-२०१९) : (१) व २) हे खरे आहे.

(३) बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार अपंगांच्या विशेष शाळा / कार्यशाळेतील प्रश्न तात्काळ निकाली काढणे बाबत मा.मंत्री महोदयांनी निर्देश दिले होते. त्या अनुषंगाने आयुक्त कार्यालयामार्फत अपंगांच्या विशेष शाळांची सुनावणी घेऊन नुतनीकरण प्रमाणपत्र निर्गमित केले आहे. तसेच वाढीव विद्यार्थी संख्येवर अनुदान मिळणे, तसेच १६४ अ श्रेणीतील शाळांचे कायम शब्द वगळणे बाबत प्रस्ताव आयुक्तालया मार्फत शासनास सादर केले आहेत.

(४) हे खरे आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

घरकूल योजनेतील अपूर्णावस्थेत असलेली कामे पूर्ण करण्याबाबत

(३०) १०४३७३ (१३-०७-२०१८). श्री.जयदत्त क्षीरसागर (बीड) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) घरकूल योजनेची कामे अपूर्णावस्थेत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कित्येक लाभार्थींना अजून अनुदानाचा हप्ताच वितरीत झाला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, दिलेल्या उद्दीष्टांची पूर्तता झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे

(२) सदर रमाई आवास योजना (ग्रामीण) या योजनेतर्गत सन २०१६-१७ ते २०१८-१९ या वर्षातील दि. ११.२.२०१९ पर्यंत अनुदान वितरित करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे:-

क्र.	वर्ष	अनुदान वितरित करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांची हप्तेनिहाय माहिती			
		प्रथम	द्वितीय	तृतीय	चतुर्थ
१	२	३	४	५	६
१	२०१६-१७	४९२८४	४५५६१	३९४३९	०
२	२०१७-१८	८८५३८	६९७९२	५८०७५	४१३०१
३	२०१८-१९	१५९५९	२५९४	६१५	३१
	एकूण	१५३७७८	११७९५७	९८१२९	४१३३२

(३) सन २०१६-१७ ते २०१८-१९ या वर्षातील दि.११.२.२०१९ पर्यंत मंजूर उद्दिष्टे, मंजूर घरकुले व पूर्ण घरकुलांची माहिती खालील प्रमाणे आहे:-

क्र.	वर्ष	उद्दिष्ट	मंजूर घरकुले	पूर्ण घरकुले	अपूर्ण घरकुले
१		२	३	४	५
१	२०१६-१७	५००१७	४९८९१	४०८९०	९१२७
२	२०१७-१८	९५८२३	९२२२१	३४०७५	६१७४८
३	२०१८-१९	१०२५२०	३८०७२	१४०	१०२३८०
	एकूण	२४८३६०	१८०१८४	७५१०५	१७३२५५

(४) सदर योजनेतर्गत सन २०१९ अखेर सर्व घरकुले पूर्ण करण्याचे शासनाचे उद्दिष्ट असल्याने अपूर्ण घरकुलांचे बांधकाम तात्काळ पूर्ण करण्याबाबत सर्व संबंधितांना यंत्रणेला सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे परतवाडा (ता.अचलपूर, जि.अमरावती) येथे आदिवासी मुलामुलींच्या वसतीगृहासाठी जागा हस्तांतरण करण्याबाबत

(३१) १०६४४५ (०४-०४-२०१८). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे परतवाडा (ता.अचलपूर, जि.अमरावती) येथे आदिवासी मुलामुलींच्या वसतीगृहासाठी दिनांक २ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रस्ताव सादर करणे तसेच सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभाग या दोन्ही वसतीगृहाच्या एकत्रित वास्तु मांडणी आराखडा सादर करून आदिवासी विभागास कळविण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आराखड्याचे अवलोकन करून जागा हस्तांतरीत करण्यात येईल असे आश्वासीत करूनही जागेचे अदयाप हस्तांतरण करण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१३-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) मौजे परतवाडा ता. अचलपूर जि. अमरावती येथे समाजकल्याण विभागाच्या नावे २.५ एकर जागा आरक्षित असून त्या जागेवर सामाजिक न्याय विभागाचे वसतिगृह प्रस्तावित आहे. सदर जागेच्या लगतच आदिवासी विकास विभागास १.५ एकर जागा असून त्यावर एकूण ४ वसतिगृह बांधकाम प्रस्तावित आहे. आदिवासी विकास विभागाच्या प्रस्तावित ४ वसतिगृह बांधकामासाठी सुमारे ½ एकर जमिनीची आवश्यकता आहे.सदर जमीन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या नावे आरक्षित असलेल्या २.५ एकर जमीनीतून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

यास्तव आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागाच्या जागेवर प्रस्तावित असलेले वसतीगृहाचा एकत्रित वास्तु मांडणी आराखडा तयार करण्याबाबत उपमुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, नागपूर यांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील दिव्यांग शाळांच्या वसतीगृहातील प्रशिक्षित अधिकांना
विशेष शिक्षकांप्रमाणे वेतनश्रेणी देण्याबाबत**

(३२) १०९१२५ (२३-०४-२०१८). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमर काळे (आर्वी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दिव्यांग शाळांच्या वसतीगृहातील प्रशिक्षित अधिकांच्या वेतनश्रेणीमध्ये तफावत असल्याने त्यांना विशेष शिक्षकांप्रमाणे वेतनश्रेणी देण्यात यावी अशी मागणी होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने दिव्यांग शाळातील वसतीगृहातील प्रशिक्षित अधिकांना विशेष शिक्षकांप्रमाणे वेतनश्रेणी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदरहू प्रकरणी शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्नच उद्भवत नाही.

**सामाजिक न्याय विभागाच्या शासकीय वसतीगृहाप्रमाणे दिव्यांग
शाळांच्या वसतीगृहांना परिपोषण खर्च देण्याबाबत**

(३३) १०९१२८ (२०-०४-२०१८). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित

(इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सामाजिक न्याय विभागाच्या शासकीय वसतीगृहाप्रमाणे दिव्यांग शाळांच्या वसतीगृहांना परिपोषण खर्च दिला जात नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने दिव्यांग शाळांच्या वसतीगृहांना परिपोषण खर्च देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसंतदादा सहकारी बँकेची प्राधिकृत चौकशी अधिकारी
यांचेमार्फत सुरु असलेल्या चौकशीबाबत**

(३४) ११००११ (२३-०४-२०१८). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ७२(३) अन्वये प्राधिकृत चौकशी अधिकारी यांनी वसंतदादा सहकारी बँकेचे संचालक, मयत संचालकांचे वारस व अधिकारी अशा एकूण ४० जणांवर सर्वसामान्य ठेवीदारांच्या सुमारे १७५ कोटी रुपयांच्या ठेवी दिलेल्या नसल्याप्रकरणी दिनांक ९ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास आरोपपत्र ठेवले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० च्या कलम ७२(५) अन्वये सुरु असलेल्या पुढील चौकशीची सद्यस्थिती काय आहे,
- (३) असल्यास, सदर बँकेच्या मालमत्तांची तातडीने विक्री करून सर्वसामान्य ठेवीदारांच्या ठेवी परत मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०५-०३-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

- (२) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ८१ (३) (ब) अन्वये बँकेचे लेखापरिक्षण करण्याचे आदेश दिनांक ११.१.२००८ रोजी देण्यात आले. सदर अहवालामध्ये नमूद केलेल्या आर्थिक नुकसानीची जबाबदारी निश्चित करण्यासाठी अधिनियमाच्या कलम ८८ अन्वये प्राधिकृत चौकशी अधिकाऱ्याची नियुक्ती दिनांक ४.७.२००८ रोजीच्या आदेशान्वये करण्यात आली.

प्राधिकृत अधिकारी यांनी अधिनियमाच्या कलम ७२(३) अन्वये बँकेचे संचालक, मयत संचालकांचे वारस व अधिकारी अशा एकूण ४० अपचारी व्यक्तींविरुद्ध दिनांक ९.८.२०१६ रोजी आरोपपत्र दाखल केले. त्यानुषंगाने अधिनियमाच्या कलम ७२(५) अन्वये संबंधितांना नोटीसा पाठविण्यात आल्या आहेत. त्याविरोधात बँकेचे अधिकारी श्री. प्रकाश साठे, बँकेचे तज्ञ संचालक श्री. विजय घेवारे, बँकेच्या मयत संचालकांचे वारसदार व बँकेचे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी यांनी मा. मंत्री (सहकार) यांचेकडे पुनरिक्षण अर्ज दाखल केले. त्यानुषंगाने मा.मंत्री महोदयांनी दिनांक ९.८.२०१६ रोजीच्या नोटीशीस स्थगिती दिली आहे. सदरस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) बँकेच्या अवसायनापासून ५७,३४६ ठेवीदारांना रु.१५९.९३ कोटी रक्कमेच्या ठेवींचे वाटप करण्यात आले आहे. तसेच बँकेच्या थकीत कर्जदारांवर कारवाई करून मालमत्ता जप्ती, लिलाव इ. द्वारे ५,१७९ कर्जदारांकडून व्याजासह रु.१४१.७१ कोटीची वसूली करण्यात आली आहे. उर्वरित कर्जदारांकडून वसूलीची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आंबा उत्पादकांना आर्थिक नुकसान भरपाई मिळण्याबाबत

(३५) ११७५३६ (२५-०७-२०१८). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य कृषी पणन मंडळाच्या वतीने माहे मे, २०१८ मध्ये आयोजित केलेल्या उत्पादक ते थेट ग्राहक या महोत्सवाच्या पुण्यातील मार्केड यार्डमधील शेडला दिनांक ८ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास आग लागून आंबा उत्पादकांचे मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आंबा उत्पादक, बागायतदार व इतर माल विक्रेत्या शेतकऱ्यांच्या आग लागून झालेल्या नुकसानीबाबत पणन मंत्री यांनी महाराष्ट्र राज्य कृषी पणन मंडळाकडून अहवाल मागविला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय व अहवालातील नुकसानीच्या अनुषंगाने आतापर्यंत किती आंबा उत्पादक शेतकऱ्यांना कोणत्या निकषान्वये नुकसान भरपाई देण्यात आली आहे वा या अनुषंगाने कार्यवाहीची सदरस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१), (२) व (३) होय,

महाराष्ट्र राज्य कृषी पणन मंडळामार्फत दि. ०४ मे, २०१८ रोजी घेण्यात आलेल्या आंबा महोत्सवात पुण्यातील मार्केट यार्डमधील आगीमुळे आंबा उत्पादकांचे नुकसान झाले. या घटनेच्या अनुषंगाने मा.मंत्री (पणन) यांनी घटनास्थळास प्रत्यक्ष भेट दिली व आंबा विक्रेत्यांच्या नुकसानीचा आढावा घेऊन, आंबा विक्रीची पर्यायी व्यवस्था करणेबाबत सुचना दिल्या होत्या.

आंबा महोत्सवाच्या पुण्यातील मार्केट यार्डमधील आगीमुळे नुकसान झालेल्या ६८ आंबा उत्पादक शेतकऱ्यांना महाराष्ट्र पणन मंडळामार्फत रु.७,९३,२००/- इतक्या रकमेची आर्थिक नुकसान भरपाई अदा करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पांढरकवडा (ता.यवतमाळ) येथील खाजगी बाजार समितीमध्ये
सुरू असलेल्या कापूस खरेदीबाबत**

(३६) ११९७५७ (२३-०७-२०१८). श्री.राजु तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पांढरकवडा (ता.यवतमाळ) येथील खाजगी बाजार समितीमध्ये सुरू असलेल्या कापूस खरेदीमध्ये खाजगी व्यापाऱ्यांनी कापसाचे भाव पाडले असून सदर व्यापारी ३५०० ते ४५०० रुपये प्रति क्विंटलपर्यंत भाव देत असल्याने अनेक खाजगी व्यापारी थेट कापूस खरेदी करित असल्याचे माहे, मे २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यामुळे शासनाच्या सेसचे नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने कापसाचे भाव व लिलाव करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) नाही. FAQ दर्जाच्या कापसाची हमी दरापेक्षा कमी भावाने खरेदी झाली नसल्याने कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या सेसचे नुकसान झालेले नाही.
- (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

चेंबूर (मुंबई) येथील समाजकल्याण कार्यालयातील इमारतीच्या दुरवस्थेबाबत

(३७) ११९८०३ (०४-०८-२०१८). श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चेंबूर (मुंबई) येथे शासनाच्या विविध खात्यांची कार्यालये समाजकल्याण कार्यालयात सध्या कार्यरत असून या कार्यालयात उद्वाहने बंद पडलेली आहेत, अग्निरोधक यंत्रणा पूर्णपणे निकामी झाली आहे तसेच या इमारतीच्या संरक्षण भिंतीची देखील दुरवस्था झाली असून सदर परिसरात रात्रीच्या वेळी दारु पिणारे लोक जमा होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे,

सहायक अभियंता, श्रेणी-१ कुर्ला (सार्वजनिक बांधकाम), उपविभाग, कुर्ला, मुंबई-७० यांच्या अहवालानुसार

१) अग्निरोधक यंत्रणा सुस्थितीत आहे, याबाबतचा सर्व्हे पुनश्च करण्यात आला असून त्या सर्व्हेनुसार सन २०१८-१९ उर्वरित अग्निरोधक यंत्रणा बसविण्याचे नियोजन आहे.

२) प्रशासकीय इमारतीच्या संरक्षक भिंतीची एकूण लांबी ३८५.५० मीटर असून सदर संरक्षक भिंत सुस्थितीत आहे. परंतू पाठीमागील बाजूस २.५० मीटर संरक्षक भिंत बऱ्याच वर्षांपासून अस्तित्वात नाही.

३) इमारतीच्या पाठीमागील वस्तीत राहणारे रहिवाशी तेथून ये-जा करतात. त्या ठिकाणी आर.सी.सी. भिंतीचे काम हाती घेण्याचे नियोजित आहे.

४) तसेच प्रशासकीय इमारतीमध्ये ४ सुरक्षा रक्षक नेमण्याबाबतची कार्यवाही चालू आहे.

५) उद्वाहनाबाबत विद्युत विभागास कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे सिनगांव (ता.देऊळगावराजा, जि.बुलढाणा) येथील रमाबाई घरकूल
योजनेअंतर्गत अनुदान वाढविण्याबाबत**

(३८) १२०६३० (०२-०८-२०१८). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे सिनगांव (ता.देऊळगावराजा, जि.बुलढाणा) येथील रमाबाई घरकूल योजनेअंतर्गत सन २०१३-१४ मधील घरकूलाची कामे अपुऱ्या अनुदानामुळे अपुर्णावस्थेत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी या योजनेचे अनुदान वाढविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

मौजे सिनगांव ता. देऊळगाव राजा येथे रमाई आवास योजनेअंतर्गत १ घरकूल मंजूर करण्यात आले असून ते पूर्ण झाले आहे.

(२) रमाई आवास योजनेअंतर्गत सध्या १.२० लक्ष इतकी रक्कम उपलब्ध करून देण्यात येत असून महाराष्ट्र राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत रू.०.१८ लक्ष व स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालयासाठी रू.०.१२ लक्ष असे एकूण रू.१.५० लक्ष एवढे अनुदान देण्यात येते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चारकोप सिद्धार्थ सहकारी गृहनिर्माण संस्था (मर्या.) चारकोप, कांदिवली
येथील संस्थेत मूळ मागास सभासदांना सदनिकांचा ताबा देण्याबाबत**

(३९) १२२३५७ (२८-०७-२०१८). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चारकोप सिद्धार्थ सहकारी गृहनिर्माण संस्था (मर्या.) भूखंड क्रमांक २३३ आरडीपी-८ चारकोप, कांदिवली येथील संस्थेत मूळ मागास सभासदांना विनाविलंब सदनिकांचा ताबा देण्याबाबत मा.मुख्यधिकारी, मुंबई मंडळ यांनी संस्था प्रशासक यांना दिलेले पत्र क्रमांक जा.क्र/मि.व्य./डब्ल्यू.मु मं/२३६/१७ दिनांक १९/१/२०१८ आणि मा.मंत्री, सहकार आणि पणन व वस्त्रोद्योग विभाग मंत्रालय यांचा दिनांक २३/०५/२०१६ रोजीचा निर्णय तसेच मा.उपनिबंधक सहकारी संस्था म्हाडा यांचे दिनांक ३१/३/२०१७ चे पत्रान्वये आदेश देवून अद्यापि सनिकांचा ताबा देण्यात आला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने याबाबत चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बेकायदेशीर घुसखोर यांचे समर्थन करून मुळ मालकांना सदनिकांच्या लाभापासून वंचित ठेवणाऱ्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच मुळ मालकांना सदनिकेचा ताबा देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०६-०३-२०१९) : (१) होय.

(२) मूळ मागासवर्गीय सभासदांच्या बदली इतर बिगर मागासवर्गीय व्यक्ती यांना वाटप करण्यात आलेल्या सदनिका मूळ मागासवर्गीय सभासदांना आठ दिवसात परत करण्याबाबत संबंधितांना नोटीस देण्यात आली होती. मात्र त्याविरुद्ध मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका दाखल करण्यात आली असून सदनिकांच्या ताब्याबाबतची स्थिती जैसे थे ठेवण्याबाबत मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि.६.१०.२०१८ रोजी आदेश दिलेले आहेत. सद्यःस्थितीत सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कृषि उत्पन्न बाजार समितीकडून आकारला जात असलेला
कर तातडीने रद्द करण्याबाबत**

(४०) १२२७२६ (२५-०७-२०१८). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अन्नधान्यावर पाच टक्के वस्तू व सेवा कर (जीएसटी) आकारण्यात येत असल्याने कृषि उत्पन्न बाजार समितीकडून १.५ टक्के कर आकारला जात आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कृषि उत्पन्न बाजार समितीकडून आकारला जात असलेला हा कर तातडीने रद्द करावा अशी मागणी फेडरेशन ऑफ असोसिएशन ऑफ महाराष्ट्र यांच्याकडून (फॅम) करण्यात आली असून त्याबाबतचे निवेदन मा.पणन मंत्री व पणन संचालक यांना दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने चौकशी करून आकारला जात असलेला कर तातडीने रद्द करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

अन्नधान्यावर पाच टक्के वस्तू व सेवा कर (जीएसटी) आकारणे किंवा न आकारणे ही बाब केंद्र शासनाच्या अखत्यारीतील असल्यामुळे सदर बाब कृषि उत्पन्न बाजार समितीच्या अखत्यारीतील नाही.

- (२) व (३) बाजार समित्या फक्त नियमनाखाली असलेल्या शेतमालावर बाजार फी व अनुज्ञेय देखरेख फी वसूल करते. वस्तू व सेवा कर (GST) ची वसूली करित नसल्यामुळे चौकशी करण्याची आवश्यकता नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

काटोल (जि.नागपूर) येथील मुलांचे व मुलींच्या शासकीय वसतीगृहाची झालेली दूरवस्था

(४१) १२३३४९ (३०-०७-२०१८). डॉ.पंकज भोयर (वर्धा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) काटोल (जिल्हा नागपूर) येथील मुलांचे व मुलींचे शासकीय वसतीगृहाची अवस्था अत्यंत बिकट झाली असल्याने स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाच्या मालकीच्या वसतीगृहाची इमारत बांधण्याकरीता शासनास वारंवार पत्रव्यवहार केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी इमारतीचे बांधकाम करण्याकरीता मा.मंत्री महोदयांनी इमारत बांधण्याकरीता निर्देश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वसतीगृहाची इमारत बांधण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

सदर वसतिगृह बांधकामाकरीता शासकीय जमीन उपलब्ध नसल्याने या कामी खाजगी जमीन विकत घेण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उदगीर (जि.लातूर) तालुक्यात बाजारपेठ असलेली निजामकालीन
नवीन इमारत बांधण्याबाबत**

(४२) १२३६५६ (२६-०७-२०१८). डॉ.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उदगीर (जि.लातूर) तालुक्यात सर्वात मोठी बाजारपेठ असल्याने सन १९३७ च्या काळातील निजामकालीन इमारत असल्याने त्या जागी नवीन इमारत बांधण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर केला असल्याचे माहे मे २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त इमारत जीर्ण झाली असल्याने येथे अपघात घडण्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी नवीन इमारत बांधण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय?

श्री.सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१), (२) व (३) सदर इमारत धोकादायक स्थितीमध्ये असल्याने उदगीर कृषी उत्पन्न बाजार समितीने दि.१०.१०.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये शासनाच्या पॅनेलवरील बांधकाम अभियंता व स्ट्रक्चरल डिझायनर यांना सदर इमारतीचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करण्याबाबत कळविले आहे. त्यानुसार बांधकाम अभियंता व स्ट्रक्चरल डिझायनर यांनी कृषी उत्पन्न बाजार समितीस सादर केलेल्या स्ट्रक्चरल ऑडीट अहवालानुसार उदगीर कृषी उत्पन्न बाजार समिती निधी उपलब्धतेप्रमाणे महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) आणि नियम १९६३ चे कलम १२ (१) अन्वये पुढील कार्यवाही करण्याचे नियोजन करित आहे. बाजार समितीने नवीन इमारत बांधकाम करण्याबाबतचा कोणताही प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्यात आला नसल्याने शासनाकडून नवीन इमारत बांधण्याबाबत कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

खांडवा (ता.मोताळा, जि.बुलढाणा) येथील जिल्हा बँकेच्या धामणगांव बढे शाखेतील निरीक्षकाने महिलेशी केलेले अशिल संभाषण

(४३) १२६९०४ (०४-१२-२०१८). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.छगन भुजबळ (येवला), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्ह्यात प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे ३,२८,६६५ शेतकऱ्यांपैकी ३०% शेतकऱ्यांनाच पिक कर्ज वाटप झाल्याची बाब दिनांक १ आक्टोबर २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पिककर्ज मंजूर करण्यासाठी खांडवा (ता.मोताळा, जि.बुलढाणा) येथील बुलढाणा जिल्हा बँकेच्या धामणगांव बढे शाखेतील निरीक्षक, श्री.सुधाकर अजाबराव देशमुख यांनी अतिरिक्त कर्ज मंजूर करण्यासाठी एका महिलेकडे शरीरसूखाची मागणी केल्याबाबतची तक्रार पोलिसांकडे दिनांक २० सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व बुलढाणा जिल्ह्यात पीक कर्ज वाटप प्राप्त अक्षांशानुसार पूर्ण करणेबाबत तसेच पीक कर्ज मंजूर करण्यासाठी शेतकरी महिलेकडे शरीर सुखाची मागणी करणाऱ्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०५-०३-२०१९) : (१) बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये दि.३१.०१.२०१९ पर्यंत ८०,६५८ एवढ्या सभासदांना रु.५८३.१४ कोटी एवढे पिक कर्ज वाटप झालेले असून ते एकुण लक्षांकाच्या ३१ % आहे.

(२), (३), व (४) बुलढाणा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या धामणगांव बढे शाखेतील निरीक्षक, श्री.सुधाकर अजाबराव देशमुख यांनी शाखेअंतर्गत येणाऱ्या खांडवा ग्रामसेवा सहकारी संस्थेच्या महिला सभासद यांच्याशी अशिल भाषेत संभाषण केल्याच्या कारणावरून त्यांच्या विरुद्ध धामणगाव बढे पोलीस स्टेशन येथे दि.२२.०९.२०१८ रोजी फिर्याद देण्यात आली आहे. बँकेने श्री.देशमुख यांना तात्काळ निलंबित केले असून त्यांच्या विरुद्ध खातेनिहाय चौकशी साठी दि. २६.१०.२०१८ रोजी चौकशी अधिकारी नियुक्त करण्यात आले आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी बँक स्तरावर खाते चौकशी सुरू आहे. तसेच उपविभागीय पोलीस अधिकारी बुलढाणा हे सदर गुन्ह्याचा तपास करित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

माटूंगा येथील (मुंबई) विरमाता जिजाबाई टेक्निकल इंस्टिट्यूटमधील अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीची रक्कम खात्यात जमा करण्याबाबत

(४४) १२७०८२ (०४-१२-२०१८). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्री.संदीपानराव भुमरे (पैठण), श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा), श्री.अनिल कदम (निफाड), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शासनाकडून शिष्यवृत्ती देण्याच्या नियमांमध्ये शासनाने वारंवार बदल केल्याने सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षामध्ये शिष्यवृत्तीसह शिक्षण शुल्क, परिक्षा फी किती विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यात शासनाच्या निर्णयानुसार जमा करण्यात आली आहे,

(२) असल्यास, माटूंगा येथील (मुंबई) विरमाता जिजाबाई टेक्निकल इंस्टिट्यूटमधील अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीसह शिक्षण शुल्क, परिक्षा फी चे पैसे त्यांच्या खात्यात जमा करण्यात आलेले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीसह शिक्षण शुल्क, परिक्षा फी चे पैसे त्यांच्या खात्यात जमा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजकुमार बडोले (१३-०३-२०१९) : (१) सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षात दिनांक ०२.०१.२०१९ पर्यंत राज्यातील अनुसूचित जातीच्या एकूण ३२९९२७ विद्यार्थ्यांना देय असलेली शैक्षणिक लाभाची रक्कम त्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात जमा करण्यात आली आहे.

(२) नाही.

सन २०१७-१८ या वर्षात विरमाता जिजाबाई टेक्निकल इंस्टिट्यूटकडून अनुसूचित जातीच्या शिष्यवृत्तीच्या एकूण १५६ अर्जांपैकी १५५ विद्यार्थ्यांचे देयक पारीत झाले असून, निर्वाह भत्त्याची एकूण रु.१०,५०,७२०/- इतकी रक्कम विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर आणि महाविद्यालयास देय असलेली रु.४७,६०,४६३/- इतकी रक्कम महाविद्यालयाच्या खात्यावर जमा करण्यात आलेली आहे.

तसेच, शिक्षण शुल्क परीक्षा शुल्काच्या एकूण २१० विद्यार्थ्यांपैकी २०९ विद्यार्थ्यांचे देयक पारीत झाले असून विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर देय रक्कम रु.१,७८,८५०/- व महाविद्यालयाच्या खात्यावर रक्कम रु.८०,८५,५४१/- जमा करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी (जि.ठाणे) येथील यंत्रमाग उद्योगांना चालना देण्यासाठी

समुह पुनर्विकास योजना प्रकल्प राबविण्याबाबत

(४५) १२७२२५ (०४-१२-२०१८). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.महेश चौधुले (भिवंडी पश्चिम), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी (जि.ठाणे) येथील यंत्रमाग उद्योगांना चालना देण्यासाठी शासनाने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने समुह पुनर्विकास योजना प्रकल्प १५० एकर जागेत राबविण्याचा निर्णय वस्त्रोद्योग विभागाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजना प्रकल्पाचे एकुण स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी प्रकल्प उभारणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०२-०३-२०१९) : (१) (२) व (३) अंशतः खरे आहे.

केंद्र शासनाच्या वस्त्रोद्योग मंत्रालयाकडून दि.०१.०८.१८ रोजी आयोजित केलेल्या बैठकित भिवंडी येथे नव्याने पॉवरलूम मेगा क्लस्टर मंजूर करण्याचे ठरले आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत पॉवरलूम मेगा क्लस्टर उभारण्याचे प्रस्तावित असून महामंडळामार्फत प्रस्ताव तयार करून जिल्हाधिकारी यांचे मार्फत केंद्र शासनास सादर करण्याच्या सूचना महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळास देण्यात आल्या आहेत. तसेच ठाणे जिल्ह्यात यंत्रमागाच्या प्रोसेसिंगसाठी प्रोसेसिंग झोनसाठी प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अंधेरी (पूर्व) मुंबई येथील महापालिका लघुवेतन कर्मचारी सहकारी गृहनिर्माण संस्थेबाबत

(४६) १२७३४३ (०४-१२-२०१८). अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.नरेंद्र महेता (मिरा भाईंदर), कॅप्टन आर.तमिल सेल्वन (सायन-कोळीवाडा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जे बी नगर, अंधेरी (पूर्व), मुंबई येथील महापालिका लघुवेतन कर्मचारी सहकारी गृहनिर्माण संस्थेतील विद्यमान कार्यकारिणी समिती मनमानी कारभार करत असून, समितीच्या कारभाराबाबत संस्थेचे इतर सदस्य वार्षिक सर्वसाधारण सभेत अविश्वास ठराव आणणार असल्याचे माहे ऑक्टोबर २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी इतर सदस्यांनी उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांना केलेल्या पत्रव्यवहारानंतर उपनिबंधकांनी उपरोक्त कार्यकारिणीला वारंवार वार्षिक सर्वसाधारण सभा बोलविण्यासाठी दिलेले आदेश मानत नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संबंधितांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (०६-०३-२०१९) : (१) होय.

(२) व (३) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ७३(१)(ड) नुसार संस्थेच्या सभासदांद्वारे संपूर्ण समितीच्या विरोधात अविश्वास ठराव मांडण्याकरिता विशेष सर्वसाधारण सभा बोलाविण्याची तरतूद नसल्यामुळे संस्थेने विशेष सर्वसाधारण सभा बोलाविलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगाव जिल्हयातील जास्तीत जास्त केळी बाजार समितीद्वारे खरेदी करण्याबाबत

(४७) १२८१७१ (०४-१२-२०१८). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्हयातून देशभर केळी जात असताना या जिल्हयातील प्रमुख बाजारपेठांनी खरेदी, दर ठरविणे, पिकविणे, साठवण आणि वितरण याबाबतच्या सोयी-सुविधा निर्माण केलेल्या नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी १० टक्के केळीची खरेदी बाजार समित्यांमधून होत असून उर्वरित ९० टक्के खेडा खरेदी होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने जास्तीत जास्त केळी खरेदी बाजार समितीद्वारे होण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०२-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) "केळी" हे नाशवंत शेतमाल असल्याने शेतमालासाठी शासनाने आधारभूत किंमत निश्चित केली जात नाही. त्यामुळे जळगाव जिल्हात कृषि उत्पन्न बाजार समिती, रावेर यांनी समिती गठीत केलेली असून सदर समितीमार्फत मागणी व पुरवठा या बाबींचा विचार करून केळीचा भाव जाहिर करतात. महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९६३ च्या कलम ६ (२) मध्ये दि.५ जुलै, २०१६ रोजीपासून सुधारणा करून फळे व भाजीपाला बाजार समितीच्या यार्डाबाहेर नियमनमुक्त करण्यात आले आहेत. त्यामुळे जिल्हयात बाजार समितीच्या आवाराबाहेर मोठ्या प्रमाणावर केळीची खरेदी विक्री होते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील प्रादेशिक समाजकल्याण उपायुक्त यांनी लाच घेतल्याबाबत

(४८) १२९४४४ (०४-१२-२०१८). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यातील प्रादेशिक समाजकल्याण उपायुक्त श्री.पुनाजी सखाराम कवटे यांनी अनुदानित आश्रमशाळेला अनुकूल अहवाल देण्यासाठी सुमारे ५० हजारांची लाच घेतली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी त्यांना अटक झाली असून शासनाने त्यांची चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने अशाप्रकारे अनेक संस्थांच्या अहवालात फेरफार केल्याने त्यांना निलंबित करून चौकशी करण्याबाबत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) होय.

श्री. पुनाजी सखाराम कवटे ,प्रादेशिक उपायुक्त यांच्याविरुद्ध लाच सापळा प्रकरणी स्वारगेट पोलीस ठाणे, पुणे शहर गु.र.क्र.३४९/२०१८ अन्वये गुन्हा दाखल झाल्याने त्यांना दि.२२.९.२०१८ रोजी अटक करून न्यायालयात हजर केले असता दि.२४.९.२०१८ पर्यंत पोलीस कोठडी सुनावण्यात आली होती.

त्यामुळे शासनाच्या दि.२०.११.२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये मनासे (शिस्त व अपील) नियम १९७९ च्या नियम ४ मधील तरतुदीनुसार श्री.कवटे यांचे अटकेच्या दिनांकापासून (दि.२२.९.२०१८) मानीव निलंबन करण्यात आले आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी लाचलुचपत विभागाकडून कार्यवाही सुरु असून त्यांचा सविस्तर अहवाल अद्याप शासनास प्राप्त झालेला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेने कचऱ्याची विल्हेवाट सोसायटीच्या

आवारातच करण्याच्या घेतलेल्या निर्णयाबाबत

(४९) १३०००६ (०७-१२-२०१८). श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील कचरा व्यवस्थापनाची समस्या दूर करण्याकरिता मुंबई महानगरपालिकेने कचऱ्याची विल्हेवाट सोसायटीच्या आवारातच करण्याचा निर्णय घेतला असून याकरिता मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक सोसायटीयांना सहकार्य करण्याचा निर्णय दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी मुंबई जिल्हा बँकेकडून कशा प्रकारे सहकार्य करण्यात येणार आहे,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी सहकार्याची परतफेड कशा प्रकारे करण्याचे योजिले आहे ?

श्री. सुभाष देशमुख (०५-०३-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे,

मुंबईतील नोंदणीकृत व मुंबई बँकेच्या सभासद असणाऱ्या गृहनिर्माण सहकारी संस्थासाठी, घनकचरा विल्हेवाटीसाठी यंत्र सामुग्री खरेदी करण्यासाठी कर्ज देण्याचा निर्णय व त्याबाबतचे धोरण बँकेने दिनांक २९.१२.२०१७ रोजी तयार केले आहे.

(२) बँकेच्या धोरणानुसार घनकचरा विल्हेवाटीसाठी गृहनिर्माण सहकारी संस्थांना यंत्र सामुग्री खरेदी करण्यासाठी प्रोजेक्ट किमतीच्या ९० % इतक्या रकमेचे कर्ज मंजूर करण्याची तरतुद आहे.

(३) बँकेने गृहनिर्माण सहकारी संस्थेस कर्ज धोरणानुसार मंजूर केलेल्या कर्जाची ८४ समान मासिक हप्त्यात परतफेड करावयाची आहे.

**राज्यातील अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील गरीब कुटुंबांना
रमाई आवास योजनेतर्गत घरकुल मंजूर करण्याबाबत**

(५०) १३११५१ (०४-१२-२०१८). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील गरीब कुटुंबांना रमाई आवास योजनेतर्गत सन २०१८-१९ यावर्षाकरीता १ लाख १ हजार ७१४ घरकुले मंजूर करण्याचा निर्णय मा.सामाजिक न्यायमंत्री यांनी दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावित निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व राज्यातील कोणकोणत्या महसुली विभागात घरकुले निर्माण करण्याचे नियोजन आहे तसेच यासाठी लागणारा पुरेसा निधीचे नियोजन करण्यात आले आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील गरीब कुटुंबांना रमाई आवास योजनेतर्गत लवकरात लवकर घरकुले देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१२-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सन २०१८-१९ या वर्षाकरीता शासनाने रमाई आवास योजनेसाठी ग्रामीण व नागरी क्षेत्राकरीता खालीलप्रमाणे उद्दिष्ट मंजूर केले आहेत :-

क्र.	क्षेत्र	मंजूर उद्दिष्ट
१	ग्रामीण	९०,८७६
२	नागरी	१०,८३८
	एकूण	१,०१,७१४

राज्यातील सर्व महसुली विभागात मंजूर उद्दिष्टानुसार घरकुले निर्माण करण्यात येणार आहेत. सदर कामासाठी सन २०१८-१९ या वर्षात ग्रामीण व शहरी या क्षेत्रासाठी रु.७००.०० कोटी इतका नियतव्यय मंजूर करण्यात आला आहे.

(३) राज्यातील सर्व अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील पात्र लाभार्थ्यांना रमाई आवास योजनेतर्गत ग्रामीण क्षेत्रात सन २०१९ अखेर व शहरी क्षेत्रात सन २०२२ पर्यंत घरकुल उपलब्ध करून देण्याचे शासनाचे धोरण आहे. त्यानुषंगाने संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांना वेळोवेळी सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

जितेंद्र भोळे
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.